

**UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„CAROL DAVILA” DIN BUCUREȘTI**
Facultatea de Stomatologie

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „CAROL DAVILA” DIN BUCUREȘTI
1.2.	FACULTATEA DE STOMATOLOGIE / DEPARTAMENTUL 2
1.3.	Disciplina: MEDICINĂ LEGALĂ ȘI BIOETICĂ
1.4.	Domeniul de studii: Sănătate - Reglementat sectorial în cadrul Uniunii Europene
1.5.	Ciclul de studii: LICENȚĂ
1.6.	Programul de studii: STOMATOLOGIE

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei/materiei obligatorii din cadrul disciplinei: Bioetică		
2.2.	Locația disciplinei: Șoseaua Vitan Bârzești 9, 042122, București, România		
2.3.	Titularii activităților de curs: Prof.Univ.Dr. Sorin Hostiuc, Conf.Univ.Dr. Isailă Oana		
2.4.	Titularii activităților de lucrări practice: Prof.Univ.Dr. Sorin Hostiuc, Conf.Univ.Dr. Isailă Oana		
2.5. Anul de studiu	V	2.6. Semestrul	X
		2.7. Tipul de evaluare	Examen
		2.8. Regimul disciplinei	DO/DC

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică)

Nr. ore pe săptămână	4	din care	curs: 2	Lucrări practice: 2
Total hours out of learning schedule	28	din care	curs: 14	Lucrări practice: 14

Distribuția fondului de timp		ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		19
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofoliu și eseuri		1
Tutoriat		0
Examinări		2
Alte activități		0
Total ore de studiu individual		22
Total ore pe semestru		50
Numărul de credite		2

4. Precondiții

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	- capacitate de analiză critică a informațiilor - capacitate de sinteză

5. Condiții

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală de curs • Proiector, calculator cu powerpoint, licențe software (program office, program de management referințe bibliografice) • Acces la internet și calculator (pentru activitățile online), server linux, domeniu web (elearnmed.ro) • telefoanele mobile vor fi închise în timpul cursurilor, nefiind tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs. • nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs întrucât aceasta se dovedește disruptivă la adresa procesului educațional; • data susținerii examenului este stabilită de comun acord între studenți și cadrul didactic de predare • prezența la curs este obligatorie, conform regulamentului studenților aprobat de UMF „Carol Davila” ele putând fi motivate, pentru motive bine determinate, de către cadrul didactic titular de curs sau de către conducerea facultății, pe baza actelor justificative și a cererii individuale înregistrată la secretariat, înaintată de student în termen de cel mult două săptămâni de la reluarea activității. Nerecuperarea absențelor efectuate la activitatea practică atrage după sine, automat, neadmiterea studentului la examen
5.2. de desfășurare a lucrărilor practice	• Sală de curs • Proiector, calculator cu powerpoint, licențe software (program office, program de management referințe bibliografice) • Acces la internet și calculator (pentru activitățile online), server linux, domeniu web (elearnmed.ro) • telefoanele mobile vor fi închise pe durara laboratoarelor, nefiind tolerate convorbirile telefonice în timpul laboratorului nici părăsirea de către studenți a sălii. • nu va fi tolerată întârzierea studenților la laborator întrucât aceasta se dovedește disruptivă la adresa procesului educațional; • prezența la lucrări practice respectă Regulamentul pentru studenți. absențele la lucrările practice/seminarii/stagii clinice, se refac astfel: (1) până la 10% absențe (numărul întreg

	dinaintea virgulei, deci prin rotunjire în minus), nu este necesară refacerea acestora, dacă sunt motivate. Nu se percep taxe. (2) între 11-25% absențe (numărul întreg dinaintea virgulei, deci prin rotunjire în minus), se refac toate absențele, cu aprobarea șefului de disciplină, în perioada semestrului de pregătire sau a anului universitar, după caz; (3) peste 25% absențe (numărul întreg dinaintea virgulei, deci prin rotunjire în minus), este necesară refacerea integrală a stagiului/lucrărilor practice/ seminariilor, cu aprobarea decanului, după avizul șefului de disciplină, în cursul anului.
--	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	I. <u>Cunoștințe (dimensiunea cognitivă)</u> 1. Recunoașterea importanței bioeticii în practica stomatologică. 2. Cunoașterea aspectelor teoretice și practice de bioetică, cu aplicabilitate în stomatologie; II. <u>Abilități (dimensiunea funcțională)</u> 1. Abilitatea de a analiza critic aspectele etice generate de practica stomatologică și identificarea căii corecte de acțiune, prin evaluarea aspectelor medicale, etice și legale 2. Abilitatea de a evalua critic modul de participare a medicului stomatolog în activități didactice, de predare și de cercetare pe pacienți/subiecți din punct de vedere etic (obținere aviz de etică, obținerea acordului pacientului, managementul secretului profesional etc)
Competențe transversale	III. <u>Competențe de rol</u> 1. Preocuparea pentru perfecționarea profesională prin antrenarea abilităților de gândire critică demonstrată prin participare activă la curs și laborator/seminar/proiect; 2. Implicarea în activități de cercetare științifică prin participare la elaborarea de referate, studii, articole de specialitate; 3. Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on-line etc.) atât în limba română cât și într-o limbă de circulație internațională; IV. <u>Competențe de dezvoltare profesională, personală</u> 1. Recunoașterea dilemelor etice în practica medico-dentară și managementul acestora

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiective generale	1. formarea unei conduite medicale corespunzătoare, cu minimizarea riscurilor de generare, în cadrul activității medicale curente, a unor situații având consecințe medico-legale sau juridice generate de un management necorespunzător a unor probleme care țin de etică și deontologie medicală
7.2. Obiective specifice	1. recunoașterea importanței bioeticii în practica medico-dentară; 2. însușirea unor competențe de bază în ceea ce privește obținerea consimțământului informat 3. modul de acces al datelor pacienților, inclusiv păstrarea lor confidențială și managementul acestora în cadrul sistemelor informaționale 4. non-discriminarea în practica medico-dentară 5. cunoașterea unor concepte de bază de etică medicală/bioetică 6. optimizarea relației profesionale cu pacientul, alți lucrători sanitari, instituțiile sanitare și comunitate

2. Conținutul

8.1. Curs	Nr. ore/temă	Metode de predare	Obs.
1. Introducere în bioetică. Dileme etice	2	Curs magistral. Expunerea interactivă a materialului conform programei analitice, folosind mijloace multimedia, prezentări powerpoint, filme didactice, software specific, atât offline cât și online, utilizând platforme specifice (Moodle – elearnmed.ro).	
2. Principii și teorii etice cu aplicabilitate în bioetica generală și dentară	2		
3. Relația medic stomatolog - pacient. Relația medicului stomatolog cu alți lucrători sanitari, instituții sanitare, comunitate	2		
4. Consimțământul informat	2		
5. Confidențialitatea actului medical	2		
6. Noțiuni de bioetică aplicată - alocarea resurselor sanitare, proceduri de augmentare/cosmetică stomatologică, probleme etice asociate pacienților din grupuri populaționale specifice (copii, vârnici, pacienți cu patologii psihiatrice), etica începutului și sfârșitului vieții	2		
7. Etica cercetării	2		

8.2 Lucrări practice	Nr. ore/temă	Metode de predare	Obs.
1. Cazuri - Introducere în bioetică. Dileme etice	2	Verificarea cunoștințelor teoretice și practice ale studenților despre teme de interes. Aprofundarea cunoștințelor teoretice și practice ale studentului.	
2. Cazuri - Principii și teorii etice cu aplicabilitate în bioetica generală și dentară	2		
3. Cazuri - Relația medic stomatolog - pacient. Relația medicului stomatolog cu alți lucrători sanitari, instituții sanitare, comunitate	2		

4. Cazuri - Consimțământul informat	2	Studii de caz Utilizarea de materiale informative online/multimedia (filme/discuții boți AI, cu analiza critică a informațiilor generate de aceștia etc). Discuții pe teme de interes.	
5. Cazuri - Confidențialitatea actului medical	2		
6. Cazuri - Noțiuni de bioetică aplicată - alocarea resurselor sanitare, proceduri de augmentare/cosmetică stomatologică, probleme etice asociate pacienților din grupuri populaționale specifice (copii, vârnici, pacienți cu patologii psihiatrice), etica începutului și sfârșitului vieții	2		
7. Cazuri - Etica cercetării	2		

8.3. Bibliografie curs și lucrări practice

1. Notele de curs actualizate pentru anul universitar 2023-2024 conform cu programa didactică ale titularilor de curs disponibile pe site-ul elearnmed.ro;
2. Notele de lucrări practice actualizate pentru anul universitar 2023-2024 conform cu programa didactică ale titularilor de curs disponibile pe site-ul elearnmed.ro;
3. Hostiuc S. Tratat de bioetică generală și stomatologică. Ed. C.H. Beck, 2022.
4. Ozar TD, Sokol DJ, Patthoff D. Dental Ethics at Chairside. Professional Obligations and Practical Applications. 3rd edition, Georgetown University Press, 2018
5. Beauchamp TL, Childress JF. Principles of Biomedical Ethics, 8th edition Oxford University Press, 2019
6. Hostiuc S. Clinical Ethics at the Crossroads of Genetic and Reproductive Technologies, Second Edition, Elsevier, 2023

3. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

1. Disciplina corespunde standardului ARACIS specific pentru domeniul Medicină dentară.
2. Conținutul disciplinei este coroborat cu “Profilul și competențele medicului dentist european” .
3. Acumularea de cunoștințe de bioetică necesare parcurgerii curriculei universitare cât și definirii ca viitor medic stomatolog.

4. Evaluarea

10.1. Evaluare			
Tip de activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cerințe pentru nota 5: - cunoașterea noțiunilor teoretice predate la curs - rezolvarea unor dileme etice de o dificultate ușoară-medie, specific practicii stomatologice Cerințe pentru nota 10:	Pentru sesiunile I, II - examen de tip grilă/scurt redacțional Pentru sesiunile III, IV - examen oral, care va include atât materia de curs cât și ce de lucrări practice Opțional, studenții pot obține puncte în plus pentru activități de învățare online, pe site-ul elearnmed.ro (teste, chestionare, analize de caz) sau prin participarea la activitățile de cercetare ale disciplinei. Fiecare activitate va avea	60

	- capacitatea de a analiza integrativ informațiile teoretice în scopul aplicării în practica stomatologică - rezolvarea unor dileme etice de o dificultate crescută, atât din practica stomatologică cât și generale (medicale, sociale etc, pe baza principiilor teoretice enunțate în cadrul cursurilor	asignat un anumit număr de puncte, care se vor adăuga la nota finală. Vor fi considerați trecuți doar cei care au obținut minim nota 5 (fără rotunjire) la evaluarea teoretică.	
Lucrări practice	Cerințe pentru nota 5: - dovada înțelegerii temei referatului - întocmirea referatului fără plagiat -utilizarea de diacritice, redactarea sa corectă dpdv gramatical - citarea corespunzătoare a materialului sursă Cerințe pentru nota 10: - calitate crescută a prezentării referatului - înțelegerea aprofundată a temei referatului - interacțiuni cu alți colegi, în timpul prezentării referatelor acestora, din care să reiasă înțelegerea conceptelor predate la curs	Evaluare practică Analize de caz (dileme etice, discuții pe baza Codului deontologic etc) Nota minimă de trecere - 5	40
Standard minim de performanță			
1. Recunoașterea importanței bioeticii în practica medico-dentară. 2. Cunoașterea aspectelor teoretice și practice de bioetică, cu aplicabilitate în medicina dentară 3. Cunoașterea unor concepte de bază de etica cercetării			

Data completării:
22.08/2023

Șef disciplină,
Prof.Univ.Dr. Sorin Hostiuc

Data avizării în Consiliul Departamentului:
.....

Director de departament
Prof.Univ.Dr. Alexandru Bucur